

Treasurystatuut 2023

Inleiding

De uitgaven en inkomsten van de gemeente lopen niet altijd synchroom. Soms leent de gemeente geld om tijdig aan verplichtingen te kunnen voldoen en soms heeft ze een (tijdelijk) overschot aan liquide middelen.

Deze inkomende en uitgaande geldstromen lopen via de treasuryfunctie. Doel van dit statuut is om deze geldstromen te sturen en te beheersen en toezicht te houden op de waarde van het vermogen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Het gemeentebestuur zal zorg moeten dragen voor een verantwoorde en adequate inrichting van treasury en moet de voorwaarden creëren om treasury op een goede manier uit te voeren.

Naast het treasurystatuut neemt de gemeente jaarlijks een treasuryparagraaf op in zowel de begroting als in de jaarrekening.

De raad der gemeente Deurne;

Gelet op artikel 212 van de Gemeentewet en de Wet financiering decentrale overheden;

Gelezen het voorstel van het College van burgemeester en wethouders van 28 maart 2023;

Gezien het advies van de rekeningcommissie van 3 mei 2023;

Gelet op de Wet Financiering Decentrale Overheden;

Gelet op de Gemeentewet;

Besluit:

1. In te trekken het "Treasurystatuut 2016"
2. Vast te stellen het navolgende "Treasurystatuut 2023"

1. Begrippenkader

Artikel 1.

In dit statuut wordt verstaan onder:

- Deposito	Niet-verhandelbare belegging bij een bank (schatkist), waarbij een bedrag voor een vaste periode tegen een vast rentepercentage wordt weggezet.
- Derivaten	Financiële instrumenten die hun bestaan ontleenen aan een bepaalde onderliggende waarde. De onderliggende waarden kunnen financiële producten, zoals leningen of obligaties zijn. Derivaten worden onder andere ingezet om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren.
- EMU-saldo	Landen hebben in het verdrag van Maastricht een norm afgesproken voor de beheersing van het financieringstekort. Het tekort mag in totaal niet meer bedragen dan 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Het tekort wordt per land bepaald aan de hand van het zogenaamde EMU-saldo.
- Financiële instelling	Een instelling als bedoeld in artikel 1, onder b, van de Regeling uitzetting en derivaten decentrale overheden (Ruddo).
- Financiering	Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemd vermogen.
- Garantie	De gemeente stelt zich borg voor een lening van een derde partij tegenover de geldverstrekker. Gedurende een bepaalde looptijd zoals vastgelegd in een overeenkomst verbindt de gemeente zich aan het nakomen van de rente- en aflossingsverplichtingen als de betrokken partij in gebreke blijft hiermee.
- Geldstromenbeheer	De activiteiten die nodig zijn om liquide middelen te beheren zowel binnen de organisatie zelf, als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer).
- Liquiditeitsrisico	De risico's van mogelijke wijzigingen in de Liquiditeitenplanning en meerjaren investeringsplanning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen.
- Kasgeldlimiet	Een bedrag op basis van de Wet Fido ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar.
- Koersrisico	Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen.

- Kredietrisico	De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van een tekort aan financiële middelen.
- Liquiditeitenbeheer	Het financieren en uitzetten van middelen voor een periode tot één jaar.
- Liquiditeitenplanning	Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven in de tijd.
- Openbaar lichaam	Een <u>overheid</u> die bepaalde taken uitvoert binnen een bepaald ruimtelijk of inhoudelijk gebied. De belangrijkste openbare lichamen zijn het <u>Rijk</u> , de <u>provincies</u> , de <u>gemeenten</u> , gemeenschappelijke regelingen en de <u>waterschappen</u> .
- Participatie	Belang in de vorm van een deelnemingsbewijs/ aandeelbewijs.
- Rating	Taxatie van de kredietwaardigheid van een financiële onderneming of een land, bepaald door een ratingbureau
- Rentecompensatiecircuit	Systeem waarbij de (valutaire) debet- en creditsaldi van alle rekeningen van een organisatie worden samengevoegd tot één gecombineerd saldo, waarover de rente wordt berekend.
- Renterisico	Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente door rentewijzigingen.
- Renterisiconorm	Een bij de aanvang van enig jaar op basis van de Wet Fido gefixeerd percentage van het begrotingstotaal van de gemeente dat bij de realisatie niet mag worden overschreden.
- Rentetypische looptijd	Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding.
- Rentervisie	Toekomstverwachting over de renteontwikkeling.
- Saldobeheer	Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen.
- Schatkistbankieren	Het door decentrale overheden verplicht aanhouden van overtollige middelen in de schatkist bij het ministerie van Financiën.
- Toezichthouder	Hier wordt in dit statuut de provincie bedoeld die de taak heeft om financieel toezicht te houden op gemeenten
- Treasuryfunctie	De treasuryfunctie zijn alle activiteiten voor het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit vier deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering, kasbeheer en debiteuren- en crediteurenbeheer.
- Uitzetting	Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer.
- Wet Fido	Wet Financiering Decentrale Overheden. Hierin is het financieringsbeleid van openbare lichamen geregeld.

2. Wettelijke kaders

Bij het opstellen van het treasurystatuut is rekening gehouden met de volgende wettelijke kaders:

- Gemeentewet
- Verordeningen ex. Artikel 212
- Wet Fido
- Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)
- Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden (Blido)
- Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo)
- Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof)
- Regeling schatkistbankieren decentrale overheden
- BBV art. 26: Het jaarverslag bevat een paragraaf financiering. Deze bevat de verantwoording van hetgeen er in de overeenkomstige paragraaf in de begroting is opgenomen.

3. Doelstellingen van de treasuryfunctie

De treasuryfunctie van de gemeente heeft als doel:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
2. Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en valutarisico's.
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
4. Het optimaliseren van de beschikbare liquiditeiten en renteresultaten binnen de wettelijke kaders respectievelijk de limieten en richtlijnen van het treasurystatuut.

5. Door middel van schatkistbankieren (Wet fido, art. 2, eerste lid) een bijdrage leveren aan de verlaging van 's Rijks EMU saldo.

4. Risicobeheer

4.1 Uitgangspunten risicobeheer

1. Er worden geen leningen of garanties verstrekt en financiële participaties worden niet aangegaan.
2. Mocht de gemeenteraad van de Deurne hiervan willen afwijken dan gelden de volgende voorwaarden:
  - a) Aangaan of verstrekking moet d.m.v. een raadsbesluit
  - b) Is alleen toegestaan uit hoofde van de publieke taak
  - c) Alleen bij een door de gemeenteraad goedgekeurde derde partij
  - d) Vooraf wordt advies ingewonnen over de financiële positie en kredietwaardigheid van de betreffende partij
  - e) Bij afgeven van garanties wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van waarborgfondsen.
3. Alleen in dit treasurystatuut genoemde instrumenten zijn toegestaan. Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.
4. Voor gebruik van andere instrumenten zal aan de gemeenteraad toestemming gevraagd moeten worden.
5. Bij het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak worden, indien mogelijk, zekerheden of garanties geëist.

4.2 Renterisicobeheer

1. De kasgeldlimiet als bedoeld in de wet Fido wordt niet overschreden, tenzij de toezichthouder toestemming heeft verleend.
2. De renterisiconorm als bedoeld in de Wet Fido wordt niet overschreden, tenzij de toezichthouder toestemming heeft verleend.
3. Nieuwe leningen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenprognose.
4. Binnen de kaders gesteld onder lid 3, streeft de gemeente naar spreiding in de rentetypische looptijden (hypothecaire) van leningen en uitzettingen.
5. De rentevisie van de gemeente wordt 1 x per jaar opgesteld in de financieringsparagraaf van de begroting.

4.3 Koersrisicobeheer/schatkistbankieren

De gemeente beperkt de koersrisico's op uitzettingen waarbij de volgende uitgangspunten gelden:

1. Uitzettingen worden gedaan conform de wet verplicht schatkistbankieren en de regeling schatkistbankieren decentrale overheden. Gelden kunnen worden aangehouden op een rekening-courant of een deposito.
2. In afwijking van onderdeel 1 kan worden besloten de liquide middelen uit te zetten bij andere openbare lichamen, mits deze openbare lichamen geen financiële toezichtrelatie hebben met de gemeente Deurne.
3. Als gekozen wordt voor het uitzetten van gelden bij een ander openbaar lichaam wordt dit eerst ter goedkeuring voorgelegd aan het college.
4. De keuze en looptijd van de uitzettingen wordt afgestemd met de liquiditeitenplanning van de gemeente Deurne, zie artikel 4.5 van het statuut.

4.4 Kredietrisicobeheer

Kredietrisicobeheer (of debiteurenrisicobeheer) is het in de hand houden van de risico's die voortvloeien uit een mogelijke waardedaling van de vorderingspositie door het niet (tijdig) kunnen nakomen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van een tekort aan financiële middelen.

Bij het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak worden, indien mogelijk zekerheden of garanties geëist.

De uitgangspunten voor het debiteurenbeheer zijn vastgelegd in het invorderingsbeleid.

4.5 Liquiditeitsrisicobeheer

De gemeente beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een liquiditeitenprognose. Uitgangspunten hierbij zijn:

- a) Wordt 2x keer per jaar opgesteld na vaststelling van de begroting en na het vaststellen van de jaarrekening.
- b) Bestaat uit een meerjarige planning met een looptijd van minimaal 4 jaren. Het eerste jaar wordt per kwartaal weergegeven en de volgende jaren per jaar.

4.6 Valutarisicobeheer

Valutarisico's worden in de gemeente uitgesloten door uitsluitend leningen aan te gaan of te garanderen en gelden uit te zetten in euro's.

5. Gemeentefinanciering

5.1 Financiering

Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

1. Financieringen worden enkel aangetrokken voor de uitoefening van de publieke taak.
2. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen (reserves, voorzieningen en interne liquiditeiten) te gebruiken om de renterisico's te minimaliseren en het renteresultaat te optimaliseren.
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn onderhandse leningen.
4. De gemeente vraagt offertes op bij minimaal 3 instellingen alvorens een financiering wordt aangetrokken. De beoordeling van de offertes worden door de gemeente schriftelijk vastgelegd in het zaaksysteem.
5. Het aantrekken van financieringen met als doel deze winstgevend weg te zetten is niet toegestaan.

5.2 Relatiebeheer

De gemeente wil gunstige c.q. marktconforme condities realiseren voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

1. Bankrelaties en hun bancaire condities worden tenminste ééns in de 4 jaar beoordeeld. Beoordeling kan ook plaatsvinden bij veranderingen in de bancaire condities of als de samenwerking niet meer naar tevredenheid van de gemeente verloopt.
2. Financiële instellingen moeten onder Nederlands of anderszins onder EER-toezicht¹ vallen, zoals De Nederlandsche Bank en de Verzekeringkamer.
3. Tussenpersonen moeten geregistreerd staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.
Dit geldt alleen als de tussenpersonen zelf kredieten en geldleningen verstrekken. Niet als de geldlening van de verstrekker rechtstreeks naar de gemeente Deurne gaat.

6. Kasbeheer

6.1 Geldstromenbeheer

Om de kosten van het geldstromenbeheer te minimaliseren wordt:

1. Het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitsplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig nagekomen worden.
2. Het betalingsverkeer wordt elektronisch uitgevoerd zo veel mogelijk door één bank.

6.2 Saldo- en liquiditeitenbeheer

Voor het saldobehoor en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:

1. De gemeente streeft naar concentratie van de overtollige liquiditeiten binnen één rentecompensatiecircuit bij de bank met de gunstigste condities.
2. Als er een liquiditeitsbehoefte ontstaat, kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt - conform artikel 4.2 lid 1 - de kasgeldlimiet in principe niet overschreden.
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen (korter dan 1 jaar) zijn: kasgeld, rekening-courant (kredietlimiet) en daggeld.
4. Bij het extern uitzetten van gelden korter dan één jaar zijn slechts de in artikel 4.3 genoemde tegenpartijen en instrumenten toegestaan.

7. Administratieve organisatie en interne controle

7.1 Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle:

1) Onder de Europese Economische Ruimte (EER) vallen naast de lidstaten van de Europese Unie ook Noorwegen, IJsland en Liechtenstein.

1. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van treasuryactiviteiten zijn op eenduidige wijze schriftelijk vastgelegd.
2. Bevoegdheden zijn via delegatie en mandaat nader schriftelijk vastgelegd.
3. Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
  - a. ledere transactie wordt geautoriseerd zoals is vastgelegd in de mandaatregeling en budgethoudersregeling.
  - b. de uitvoering en de controle gebeuren door afzonderlijke functionarissen.
4. de uitvoering en de registratie in de financiële administratie gebeurt door afzonderlijke functionarissen. Tegenpartijen wordt opdracht gegeven de bevestigingen van het afsluiten van leningen en uitzettingen te versturen naar het team Financiën & Communicatie.

De accountant toetst, in het kader van zijn algemene controleopdracht, de opzet, bestaan en werking van de administratieve- en interne controlemaatregelen.

7.2 Verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie van de gemeente staan in de tabel gedefinieerd. Zie bijlage 1.

7.3 Autorisatieschema

Het vastleggen van bevoegdheden start vanuit het College van B&W. In onderstaande matrix zijn voor de belangrijkste treasury activiteiten de bevoegdheden opgenomen. Hierbij wordt rekening gehouden met een functiescheiding tussen: voorbereiden, beslissen, uitvoeren, registreren en controleren van de treasury activiteiten.

functie autorisatieschema	voorbereiding	autorisatie	uitvoering	administratie	Controle	Informereren
Saldo-, liquiditeiten-, geldstromenbeheer (kort geld, < 1 jaar)						
Het uitzetten van geld via deposito en bij medeoverheden < € 10.000.000	FB-adv	Poho	FB	FA	(V)IC	College
Het uitzetten van geld via deposito en bij medeoverheden ≥ € 10.000.000	FB-adv	College	FB	FA	(V)IC	Raad
Het aantrekken van geld via callgeld of kasgeld < € 10.000.000	FB-adv	Poho	FB	FA	(V)IC	College
Het aantrekken van geld via callgeld of kasgeld ≥ € 10.000.000	FB-adv	College	FB	FA	(V)IC	Raad
Betalingsopdrachten voorbereiden en versturen	FA	Comp	Kassier	FA	(V)IC	
Bankrelatiebeheer						
Bankrekeningen openen/sluiten/wijzigen	Kassier	Team1	F&A	FA	(V)IC	
Wijzigen van rechten binnen bankapplicaties	FA	Team1	FUB	FA	(V)IC	
Bankcondities afspreken	FB-adv	Poho	FB	FA	(V)IC	
Het afsluiten van kredietfaciliteiten	FB-adv	Team1	FB	FA	(V)IC	
Aangaan van contracten en overeenkomsten in kader van treasury	FB-adv	Team1	FB-adv	FA	(V)IC	
Het aangaan van automatische incassocontracten / opdrachten	FA	Team1	FA	FA	(V)IC	
Financiering en uitzetting (lang geld, ≥ 1 jaar)						
<i>aantrekken van financieringsmiddelen</i>						
Bedragen tot € 10.000.000	FB-adv	Poho	FB	FA	(V)IC	College
Bedragen vanaf € 10.000.000	FB-adv	College	FB	FA	(V)IC	Raad
<i>Uitzetten van overtollige middelen</i>						
Bedragen tot € 10.000.000	FB-adv	Poho	FB	FA	(V)IC	College
Bedragen vanaf € 10.000.000	FB-adv	College	FB	FA	(V)IC	Raad
<i>Alleen van toepassing bij artikel 4.1 lid 2</i>						
a. Participaties	FB-adv	Raad	FB	FA	(V)IC	
b. leningen aan derden	FB-adv	Raad	FB	FA	(V)IC	
c. het garanderen van gelden	FB-adv	Raad	FB	FA	(V)IC	

afkortingen

Team1	Teamleider FJP
FB-adv	Financieel beleidsadviseur
FB	Financieel beheer
FUB	Functioneel beheer
FA	Financiële administratie
(V)IC	Interne controle
Kassier	Kassier
Comp	Comptabele
Poho	Portefeuillehouder financiën
College	College van B&W
Raad	Gemeenteraad

8 Informatievoorziening

Beleidsmatige informatie

Het treasurystatuut geeft de kaders weer, waarbinnen de treasuryactiviteiten dienen te worden uitgevoerd. Het college stelt daarnaast jaarlijks een financieringsparagraaf op bij de begroting. Hierin wordt ingegaan op de wijze waarop concreet invulling wordt gegeven aan het treasurybeleid.

Operationele informatie

Het opstellen en hanteren van operationele informatie is de verantwoordelijkheid van de functionarissen die bij de uitvoering betrokken zijn. Zie hiervoor artikel 7.2.

Verantwoordingsinformatie

In de financieringsparagraaf van de jaarrekening wordt opgenomen in hoeverre de beleidsvoornemens uit de paragraaf bij de begroting zijn uitgevoerd en wat de oorzaken zijn van eventuele afwijkingen.

9 Inwerkingtreding

Dit treasurystatuut treedt in werking met ingang van 10 mei 2023 en wordt aangehaald als "Treasurystatuut 2023".

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 9 mei 2023.

*De griffier,
R.J.C.M. Rutten*

*De voorzitter,
G.T. Buter*

Bijlage 1 Verantwoordelijkheden

functie	Ge- meen- te- raad	Re- ken- ka- mer	Re- ke- ning- com- mis- sie	Colle- ge van B&W	Poho Fi- nan- cien	Team- leider FJP	Fin. Be- leids- advi- seur	Fin. Ad- vi- seur	Fi- nan- cieel Be- heer	Func- tio- neel Be- heer	Fin. Ad- mi- nis- tra- tie	Kas- sier	(V)IC	Exter- ne ac- count- ant
Verantwoorde- lijkheden														
Het vaststellen van treasury- doelstellingen, beleid en ka- ders	X													
Het vaststellen en houden van toezicht op de uitvoering van het treasurybe- leid	X													
Advies uitbren- gen over de be- leidsvoorstel- len en rapporta- ges op het ge- bied van treasu- ry aan de ge- meenteraad		X	X											
Formele verant- woordelijkheid op het uitvoe- ren van het tre- asurybeleid				X										
Politieke verant- woordelijkheid op het uitvoe- ren van het tre- asurybeleid					X									
Het rapporten aan gemeente- raad over de uitvoering van het treasurybe- leid				X	X									
Beslissing bij transacties zo- als afsluiten van geldlenin- gen groter dan 10M en de ge- meenteraad hiervoor infor- meren				X	X									
Beslissing bij transacties zo- als afsluiten van geldlenin- gen kleiner dan 10M en het college hier-					X									

verantwoording aan de directie en het college van B&W																				
Adviseren over af te sluiten financiële contracten voortvloeiend uit de treasuryactiviteiten							X													
Het opstellen van de liquiditeitsprognose							X		X	X										
Het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties en het doorgeven hiervan aan kassier en beheer							X		X			X								
Het voorbereiden van beleidsvoorstellen op treasurygebied							X													
Het adviseren van de afdelingen over de financiële gevolgen voor hun activiteiten en projecten							X	X												
Het aanleveren van verantwoording aan de teamleider over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten							X	X	X	X	X	X								
Overboeken van saldi tussen bankrekeningen																			X	
Het afhandelen van het contante en girale betalingsverkeer																			X	X
Het aanleveren van tijdige, volledige en juiste gegevens aan de gemeentelijke administratie										X	X	X	X							
Het autoriseren van financiële transacties (tweede autori-							X	X												

satie uitgaande betaling)														
Het juist en volledig administreren van de bezittingen, schulden, rechten, verplichtingen, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen in de verplichtingen- en financiële administratie									X	X	X			
In het kader van haar regulieretaak adviseren en controleren van de feitelijke naleving van dit statuut					X								X	X